Polytheism and Monotheism: The Benei Rachel

Rabbi Ari Kahn

adk1010@gmail.com

1. מכילתא דרבי ישמעאל בשלח - מסכתא דויהי פרשה ג

שִׁמְעוֹן אִישׁ קִטְרוֹן אוֹמֵר **בִּזְכוּת עֲצָמוֹת שֶׁל יוֹסֵף אֲנִי קוֹרֵעַ לָהֶם אֶת הַיָּם** שני וְיַעֲזֹב בִּגְדּוֹ אֶצְלָהּ וַיָּנֹס הַחוֹצֵה (בָּרֵאשִׁית לָט יב) וּכְתִיב הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס (תִּהִלִּים קד ג).

2. מדרש תנחומא (ורשא) פרשת בשלח

(ב) [יג, יט] וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עַצְמוֹת יוֹסֵף, מְנִין יוֹדֵעַ מֹשֶׁה הֵיכֶן יוֹסֵף קְבֹר אָמְרוּ סֶרַח בַּת אָשֵׁר נִשְׁתּיְרָה מֵאוֹתוֹ הַדּוֹר הִיא הוֹדִיעָה אֶת מֹשֶׁה הֵיכֶן יוֹסֵף קָבוּר עָמְדוּ מִצְרַיִם וְעָשוֹ לוֹ אָרוֹן שֶׁל מַשֶּׁה הַיכֶן יוֹסֵף קָבוּר עָמְדוּ מִצְרֵיִם וְעָשוֹ לוֹ אָרוֹן שֶׁל מַבּּנְילוּס בָּא מֹשֶׁה וְעָמֵד עַל נִילוּס נָטַל צְרוֹר וְחָקַק בּוֹ עַלֵּה שׁוּר וְצָוַח וְאוֹמֵר יוֹסֵף יוֹסֵף הִגִּיעָה שְׁעָה שהקב״ה גּוֹאֵל אֶת בָּנְיו וְהַשְּׁכִינָה מְעַבֶּבֶת לְדְּ וְיִשְׂרָאֵל וַעֲנָנִי כָּבֹד מְעַבְּבִין לְדָּ אִם אַתָּה מְנַבֶּלָה אֶת עַצְמְדְ מוּטָב וְאִם לָאו הַרֵי אָנוּ נְקִיִים מִשְּׁבוּעְתְּדְ, מִיָּד צָף וְעָלָה אֲרוֹנוֹ שֵׁל יוֹסֵף,

3. שמות פרק לב פסוק ד

וַיַּקָּח מִיָּדָָם וַיָּצַר אֹתוֹ בַּהֶּׁרֶט וַיִּצְשֵּׁהוּ עֵנֶל מַפַּכָּה וַיָּאמְרֹוּ אֻלֶּה אֱלֹהֶידּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֱלִוּדְּ מֵאֶרֶץ מִצְרֵיִם :

4. רש"י שמות פרשת כי תשא פרק לב פסוק ד

עגל מסכה - כֵּיוָן שֶׁהִשְׁלִיכוֹ לָכוּר, בָּאוּ מְכַשְּׁפֵּי עֵרֶב רַב שֶׁעָלוּ עִמֶּהֶם מִמִּצְרַיִם וַעֲשָׂאוּהוּ בִּכְשָׁפִים; וְנֵשׁ אוֹמְרִים מִיכָה הָיָה שָׁם, שֶּיָּצָא מִתּוֹךְ דִּמּוֹסֵי בִּנְיָן שֶׁנְּתְמֵעֵךְ בּוֹ בְּמִצְרַיִם, וְהָיָה בְיָדוֹ שֵׁם וְטֵס שֶׁכָּתַב בּוֹ משֶׁה ייִעֲלֵה שׁוֹריי ייִעֲלֵה שׁוֹריי לְהַעֲלוֹת אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף מִתּוֹךְ נִילוּס – וְהִשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַכּוּר וְיָצָא הָעֵגֶל (תנחומא):

5. בראשית פרק מח: ח

<u>ַניַּ</u>רָא יִשְׂרָאֵל אֵת־בָּנֵי יוֹסֵף וַיָּאמֶר מִי־אֱלֶּה:

And Yisrael saw Yosef's sons, and (Yisrael) said, "Who are these?" (Bereishit 48:8)

6. רש"י, בראשית פרשת ויחי פרק מח פסוק ח

וירא ישראל את בני יוסף -בִּקַשׁ לְבָרֲכֵם, וְנִסְתַּלְּקָה שְׁכִינָה מִמֶּנּוּ, לְפִי שֻׁעָתִּיד יָרְבְעָם וְאַחְאָב : ויאמר מי אלה- מֵהֵיכָן יָצְאוּ אֵלּוּ, שֶׁאֵינָן רְאוּיִן לְבְרָכָה : ויאמר מי אלה- מֵהֵיכָן יָצְאוּ אֵלּוּ, שֶׁאֵינָן רְאוּיִן לִבְרָכָה And Yisrael saw Yosef's sons, — he wished to bless them but the Divine Presence departed from him because he saw that from Efraim would be born the wicked kings Yerovam and Ahav, and from Menasheh Yehu and his sons. (Yisrael) asked, "Who are these?" — from where did these come, who are unfit for blessing?

7. בראשית פרק לז, ב

אֵפֶּהוֹ תּּלְדְוֹת יַעֲלָּב יוֹפֵّף בֶּן־שְּׁבֵע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה ֹהָיָּה רֹעֶה אֶת־אֶחָיוֹ בַּצֹּאון וְהַוּא **נִעַר** אֶת־בְּגֵי בִלְּהָה וְאֵת־בָּגֵי זִלְפָּה נִשֵּׁי אָבֵיו וַיָּבֵא יוֹפֵף אֵת־דִּבָּתָם רָעָה אֵל־אֵבִיהֵם :

This is the line of Yaakov: At seventeen years of age, Yosef tended the flocks with his brothers, and he was a lad (*naar*) to the sons of his father's wives Bilhah and Zilpah. And Yosef brought bad reports of them to their father. (Bereishit 37:2)

8. רש"י בראשית פרק לז:ב

: יְהוּא **נַעַר** - שֶּׁהָיָה עוֹשֶׂה מַצְשֵׂה נַעֲרוּת, מְתַקֵּן בְּשַׂעֲרוֹ, מְמַשְׁמֵשׁ בְּעֵינָיו, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה נִרְאֶה יָפֶה ...and he was a lad (*naar*) — His actions were childish: he dressed his hair, he touched up his eyes so that he should appear good-looking. (Rashi, Bereishit 37:2, based on Bereishit Rabbah 84:7)

9. בראשית פרק לט, ו-יג

(ו) וַיַּצְּוָב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף ְלְא־יָדַע אִתּוֹ מְאוּמָה בִּי אִם־הַבֶּלֶחֶם אֲשֶׁר־הָוּא אוֹכֵל וַיְהֵי יוֹסֵׁף יְפֹּח־תָּאַר וִיבֵּה מַרְאָה: (ז) וַיְּהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵבֶּה וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת־אֲדֹנֵיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף יְנִּחְ שִׁלְּבְּרִים הָאֵבֶּה עִפֵּיי לִא־יָדַע אִתָּי מַה־בַּבְּיִת וְכָל אֲשֶׁר יֻשְׁרֹ נֻתְּלְ בְּיָדִי: (ט) אֵינֶנוּ גָדׁוֹל בַּבַּיִת הַיֶּה מְפֶנִי וְלְא־חָשַׁךְּ מִפֶּנִּי מְמִּנְיֹם הָּיְבָי אִם־אוֹתָךְ בַּאֲשֶׁר אַתְּיִם הְאָשֶׁר אֲשֶׁר הְרָאָה הַרְּלָה הַזּאת וְחָטֶאתִי לֵאלהִים: (ו) וַיְהִי כְּדַבְּרָה אֶל־יוֹסֵף יְוֹם אֵתְּיִאשְׁתְּ וְאֵיךְ אֲצֶשֶׂה הָרָאָה הַרְּלָה הַזּאת וְחָטֶאתִי לֵאלהִים: (ו) וַיְהִי בְּבְּרָה אֶל־יוֹסֵף יְוֹם אַמְיִי

ּיָוֹם וְלֹא־שָׁמָע אֵלֶיהָ לִשְׁכֵּב אֶצְלָהּ לִהְיָוֹת עִמֶהּ: (יא) וַיְהִלֹּ כְּהַיִּוֹם הַלֶּה וַיָּבָא הַבַּיְתָה לַעֲשְּׂוֹת מְלַאכְתָּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי הַבֵּיִת שֶׁם בַּבֵּיִת: (יב) וַתִּתְפְּשֵּׁהוּ בְּבִּיְדָוֹ לֵאמָר שִׁכְבָה עִמֵּי וַיַּעְלָב בִּגְדוֹ בִּיַדָּה וַיַּנֵס וַיֵּצֵא הַחִוּצַה: (יג) וַיְהָל כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עַזָב בִּגְדוֹ בִּיָדָה וַיַּנַס הַחִוּצַה:

(6) He left all that he had in Yosef's hands and, with him there, he paid attention to nothing save the food that he ate. Now Yosef was well built and handsome. (7) It happened after these things, that his master's wife cast her eyes on Joseph; and she said, "Lie with me." (8) But he refused, and said to his master's wife, "Behold, my master does not know what is with me in the house, and he has put all that he has into my hand. (9) He is not greater in this house than I, neither has he kept back anything from me but you, because you are his wife. How then can I do this great wickedness, and sin against God?" (10) As she spoke to Joseph day by day, he did not listen to her, to lie by her, or to be with her. (11) About this time, he went into the house to do his work, and there were none of the men of the house inside. (12) She caught him by his garment, saying, "Lie with me!" He left his garment in her hand, and ran outside. (Bereishit 39:6-12)

10. בראשית פרק מא, טז-לח

(טז) וַיַּּעַן יוֹסֵף אֶת־פַּרְעֶה לֵאמָר בִּלְעָדֵי **אֱלהָֿים** יַעֲנֶה אֶת־שְׁלְוֹם פַּרְעָה: ... (כה) וַיְּאמֶר יוֹסֵף אֶל־ פַּרְעֹה חֲלִוֹם פַּרְעָה אֶחָד הָוֹא אֵת אֲשֶׁר **הָאֱלהָים** עֹשֶׁה הִגִּיד לְפַרְעִה: ... (כח) הָוֹא הַדְּבָּר אֲשֶׁר דָּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעָה אֲשֶׁר **הָאֱלהִים** עֹשֶׁה הֶרְאָה אֶת־פַּרְעִה: ... (לב) וְעַׁל הִשְּׁלְּוֹם אֶל־פַּרְעָה פַּעֲמֵיִם כִּייַנְכְוֹן הַדָּבָר מֵעָם **הָאֱלהִים** וּמְמַהֵּר **הָאֱלהִים** לַצְשֹׁתְוֹ: ... (לח) וַיְּאמֶר פַּרְעָה אֶל־צְבָדְיוּ הַנִּמְצֵא כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רְוֹחַ **אֱלהִים** בְּוֹ:

(16) Joseph answered Pharaoh, saying, "It is not in me. God will give Pharaoh an answer of peace."...(25) Joseph said to Pharaoh, "The dream of Pharaoh is one. What God is about to do he has declared to Pharaoh...(28) That is the thing which I spoke to Pharaoh. What God is about to do he has shown to Pharaoh...(32) The dream was doubled to Pharaoh, because the thing is established by God, and God will shortly bring it to pass...(38) Pharaoh said to his servants, "Can we find such a one as this, a man in whom is the spirit of God?"

11. רש"י בראשית פרק לט:ו

נְיְהִי יוֹסֵף יְפֵּה־תֹּאַר וִיפֵּה מַרְאֶה - בֵּיוָן שֶׁרָאָה עַצְמוֹ מוֹשֵׁל, הִתְּחִיל אוֹכֵל וְשׁוֹתֶה וּמְסַלְּסֵל בּיִּינְהִי יוֹסֵף יְפֵה־תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה - בֵּיוָן שֶׁרָאָה עַצְמוֹ מוֹשֵׁל, הִתְּחִיל אוֹכֵל וְשׁוֹתֶה וּמְסַלְּסֵל בְּשְׁעָרֶך, אֲנִי מְגָרֶה בְּדְּ אֶת הַדּוֹב! מִיָּד... And Yosef was well built and handsome — As soon as he saw that he was ruler (in the house) he began to eat and drink and curl his hair. The Holy One, blessed be He, said to him, "Your father is mourning and you curl your hair! I will let a bear loose against you". Immediately... (Rashi Bereishit 39:6)

12. בראשית פרק לז: יט-כ

ַניּאמְרָוּ אֵישׁ אֶל־אָחֵיו הָנֵּה בֶּעֵל **הַחֲלֹמְוֹת** הַלֶּזֶה בָּא : וְעַתָּהוֹ לְכָוּ **וְנֵהַרְגֵּהוּ** וְנַשְׁלִכֵּהוּ בְּאַחַד הַבּּרוֹת וָאַמֵּרנוּ חַיֵּה רָעַה אֵכַלַתִהוּ וְנָרְאֶה מַה־יִּהִיוּ **חֵלמֹתִּיו**

"Then one said to the other, "Here comes that **dreamer**. Come now, let us **kill** him and throw him into one of the pits; and we can say, 'A savage beast devoured him;' then we shall see what becomes of his **dreams**!" (Bereishit 37:19-20)

13. בראשית פרק מב: ו-ט

ְיִוֹפַׁף הָוּא הַשַּׁלְּיט עַל־הָאָָרֶץ הָוּא הַפֵּשְׁבֶּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבּאוּ אֲחֵי יוֹפַׁף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לְוֹ אַפַּיִם אָרְצָה: וַיַּרָא יוֹפֵף אֶת־אֶחָיו וַיַּכָּרֶם וַיִּתְנַבֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת וַיָּאמֶר אֲלֶהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיִּאמְרֹוּ מֵאֲנֶרֶץ כְּנַעוֹ לִשְׁבָּר־אִכֶּל: וַיַּבֵּר יוֹפֵף אֶת־אֶחָיו וְהָם לְא הִכְּרָהוּ: וַיִּזְכָּר יוֹפַׁף אֲת הַחַלֹּמוֹת אֲשֵׁר חָלֶם לָהֵם וַיִּאמֶר אֱלֶהֶם מְרַגְּלִים אֲתֶּם לְרְאֵוֹת אֶת־עֶרְוַת הַאָרֶץ בַּאתֵם:

Now Yosef was the vizier of the land; it was he who dispensed rations to all the people of the land. And Yosef's brothers came and bowed low to him, with their faces to the ground. When Yosef saw his brothers, he recognized them; but he acted like a stranger toward them and spoke harshly to them. He asked them, "Where do you come from?" And they said, "From the land of Canaan, to procure food." For though Yosef recognized his brothers, they did not recognize him. Recalling the **dreams** that he had **dreamed** about them, Yosef said to them, "You are spies, you have come to see the land in its nakedness." (Bereishit 42:6-9)

14. בראשית פרק מד, א-יז

(א) ויצו את אשר על ביתו לאמר מלא את אמתחת האנשים אכל כאשר יוכלון שאת ושים ַכַּסָף אַישׁ בַּפִי אַמְתַּחָתוֹ: (ב) וָאַת גָּבִיעִי גָּבִיעַ הַכַּסַף תַּשִּׁים בַּפִי אַמְתַּחַת **הַקְּטוֹ** וָאַת כַּסַף שַׁבְרוֹ וַיַּעַשׁ כִּדְבַר יוֹסֶף אֲשֶׁר דָבֶּר: (גֹ) הַבֹּקֶר אוֹר וְהַאֲנַשִּׁים שַׁלְּחוּ הָפָּה וַחֲמֹרִיהֶם: (ד) הם יַצְאוּ אֶת ָהַעִיר לֹא הַרְחִיקוּ וָיוֹסֵף אַמַר לַאֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ קוּם רְדֹף אַחַרֵי הַאַנַשִּים וְהָשַּׁגְתַּם וְאַמַרתַ אֵלֶהֶם לָמָה שָלַמִתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה: (ה) הַלוֹא זָה אֲשֶׁר יִשְׁתֵּה אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא **נַחֵשׁ יִנַחְשׁ** בּוֹ הַרְעֹתֵם אַשֶּׁר עַשִּׂיתֶם: (ו) וַיַּשָּׁגֶם וַיִּדְבֵּר אֱלֶהֶם אֶת הַדְּבַרִים הַאֶּלֶּה: (ז) וַיּאמָרוּ אֱלַיו לַמַּה יִדְבֵּר אֲדֹנִי ַבַּדָּבָרִים הָאֵלֵה חָלִילָה לַעַבָּדֵידְ מֵעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֵּה: (ח) **הַן כֵּסֶף אֲשֵׁר מָצָאנוּ בִּפִי אַמְתְּחֹתֵינוּ** הַשִּׁיבֹנוֹ אֶלֵיךָ מֶאָרֶץ כְּנַעַן וָאֵיךְ נִגְנֹב מִבֶּית אֱדֹנִיךְ כֶּסֵף אוֹ זַהַב: (ט) אֲשֶׁר יִמַּצְא אָתּוֹ מֵעַבַדִיךְ ַ**וְמֶת וְגֶם אֲנַחְנוֹ** נָהָיֶה לַאדנִי **לַעַבְדִּים**: (י) וַיּאמֶר גַּם עַתַּה כִדְבָרֵיכֶם כֵּן הוּא אֲשֶׁר יִמַּצֵא אָתּוֹ יָהָיֶה **לִּי עַבֶּד** וָאַתֶּם תָּהָיוּ **נִקְיִּם**: (יא) וַיִּמֶהֶרוּ וַיּוֹרְדוּ אִישׁ אֶת אַמְתַּחָתוּ אַרְצָה וַיִּפְתָּחוּ אִישׁ אַמְתַּחָתוֹ: (יב) וַיָּחַפֶּשׁ בַּגָּדוֹל הָחֶל וּבַ**קטו** כְּלָה וַיִּפֵּצָא הַגָּבִיעַ בָּאַמְתַּחַת בְּנַיַמַן: (יג) וַיִּקְרְעוּ שָּמְלֹתֵם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל חֲמֹרוֹ וַיַּשָׁבוּ הַעִירָה: (יד) **וַיַּבֹּא יִהוּדַה וְאָחֵיו** בֵּיתַה יוֹסֶף וְהוּא עוֹדֵנוּ שָׁם וַיִּפַּלוּ לַפַנִיו אַרְצַה: (טו) וַיּאמֶר לַהָם יוֹסֶף מַה הַמַּעשה הַזָּה אַשֵּׁר עַשִּׁיתַם הַלוֹא יִדַעַתַּם כִּי נחש ינחש איש אשר כמני: (טז) ויאמר יהודה מה נאמר לאדני מה נדבר ומה נצטדק האלהים מַצָא אֶת עון עַבַדֶּידָ הָנָנוּ עַבַדִּים לַאדנִי גָּם אַנַחָנוּ גָּם אָשֵר נִמְצֵא הַגָּבִיעַ בְּיַדוֹ: (יז) וַיּאמֶר חַלִּילָה ַלי מַעשות זאת הַאִישׁ אַשַר נִמַצַא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יָהְיֵה לִּי עַבַד וְאַתֵּם עַלוּ לְשַׁלוֹם אֵל אַבִיכֶם: Joseph gave his overseer special instructions. 'Fill the men's packs with as much food as they can carry,' he said. 'Place each man's money at the top of his pack. 2 -And my chalice the silver chalice - place it on top of the youngest one's pack - along with the money for his food.' [The overseer] did exactly as Joseph instructed him. :3-With the first morning light, the brothers took their donkeys and were sent on their way. 4-They had just left the city and had not gone far, when Joseph said to his overseer, 'Set out and pursue those men. Catch up with them and say to them, 'Why did you repay good with evil? 5 -It's [the cup] from which my master drinks, and he uses it for divination. You did a terrible thing. "6- [The overseer] caught up with them and repeated exactly those words to them. 7 -They said to him, 'Why do you say such things? Heaven forbid that we should do such a thing! 8-After all, we brought you back the money we found at the top of our packs - all the way from Canaan. How could we steal silver or gold from your master's house? 9- If any of us has it in his possession, he shall die. You can take the rest of us for slaves.' 10-'It should be as you declare,' he replied. 'But only the one with whom it is found will be my slave. The rest will be able to go free. '11-Each one quickly lowered his pack to the ground, and they all opened their packs. 12-[The overseer] inspected each one, beginning with the oldest and ending with the youngest. The chalice was found in Benjamin's pack. 13 -[The brothers] tore their clothes in grief. Each one reloaded his donkey, and they returned to the city. 14-When Judah and his brothers came to Joseph's palace, he was still there. They threw themselves on the ground before him. 15-Joseph said to them, 'What did you think you were doing? Don't you realize that a person like me can determine the truth by divination?' 16 - 'What can we say to my lord?' replied Judah. 'How can we speak? How can we prove our innocence? God has uncovered our old guilt. Let us be your slaves - we and the one in whose possession the chalice was found.' 17-'Heaven forbid that I do that!' said [Joseph] 'The one in whose possession the chalice was found shall be my slave. [The rest of] you can go in peace to your father.'

15. בראשית פרק לא, יז-מג

(יז) וַיָּקֶם יַצְקֹב וַיִּשָּׁא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל־הַגְּמַלִּים: (יח) וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רְכֵשׁוֹ אֲשֶׁר רָכִשׁ מִקְנֵה מְנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכִשׁ בְּפַדֵּן אֲרָם לְבוֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה כְּנָעֵן: (יט) וְלָבָן הְלַדְּ אֲשֶׁר רָכִשׁ מִקְנֵה מְנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכִשׁ בְּפַדֵּן אֲלָה לְאָבִיהָ: (כ) וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב לֶבְּלָ הָאֲרַמִּי עַל־בְּלִי מְלֹב לְבָן הָאֲרַמִּי עַל־בְּלִי הָּנְי הַנְּא וְיָבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקֶם וַיִּעְבֹר אֶת־הֻנָּהָר וַיָּשֶׁם אֶת־פָּנְיו הַרְ הַגְּלְעָד: (כג) וַיִּקַח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אֲחֲרִיו דֶּרֶד שְׁרִילוֹ וַיְּבֶת יְמִים וַיִּגְּדְבְּיוֹם הַשְּלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: (כג) וַיִּקְח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אֲחֲרִיו דֶּרֶדְ שִׁרְבִי וְמִעְלָב הְּבָּיוֹם הַשְּלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: (כג) וַיִּבְּת אֶת־יַעְקֹב הְלָבְן הַּקְּעָה הַבְּלְּבָן בְּיוֹם הַשְּלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: (כג) וַיִּבְּת אֶת־יַעְקֹב וְבָּיְלָם הַלָּיְלָה וַיִּאָלָב מְכוֹ הַבְּלְילָה בִּיחִם הִפְּלְילָה בִּיוֹ בִי בְּרִב וְיִבְּעָר בִּי (כֹב) וַיִּבְּעֹת יְמִים וַיִּיְבְקֹב תְּבָּר עִם־יַצְקֹב מְטוֹב עַד־ רְע: (כה) וַיַּשֵּׁג לָבָן אֶתְיִעְקֹב הְיִבְעָל אָת־י וְתִּבָּר עִם־יַצְקֹב מְטוֹב עַד־ רְע: (כה) וַיִּשְׁג לָבָן הָּקַע אֵת־אָחָה וְהָבָּר עִם־יִנְקֹב בּינִבְיל הָבְיִי וְמִעְלָב מִּים וַבְּיִבְעִים בְּבִיים בְּיִבְּיל בִּבְי וְנִבְּלָב מִּבְיִם בְּיִבְּיל בִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְיִישְׁב בִּילְיבָּים וְנִישְׁב בִּישְׁבֹים וֹיִישְׁב בִּינִילְב בּיִים הְיִבְיּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְיִים וְיִישְׁבֹּים בְיִישְׁבֹּי וּיִבְּילוֹם בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִשְׁבְים בְּיִיבְיוֹם וְיִבְּילוֹב אֵת־בְּיוֹם בְּישְׁוֹב בִייִים בְּבִיים בְּיוֹים בְּיִבְיוֹב בְּיוֹב בִּיוֹם בְּיבִים בְּבִּיוּים בְּיבְיוֹב בְּיוֹב בְיּבְיוֹבְיוּ

אֶת־בִּנֹתַי כִּשָּׁבֵיוֹת חָרֵב: (כז) לַמַּה נַחְבֵּאתַ לִבְרֹחַ וַתִּגִנֹב אֹתִי וָלֹא־הַגַּדְתַּ לִּי וַאֲשַׁלֶּחֵךְ בִּשְּמְחַה וֹבָשָׁרִים בָּתֹף וּבָכָנוֹר: (כח) וָלֹא נְטֵשְׁתַּנִי לְנַשֶּׁק לְבַנַי וְלְבָנֹתֵי עַתַּה הְסְכַּלְתַּ עֲשׁוֹ: (כט) יֵשׁ־לְאֵל יַדִי ַלַעשות עַמַכֶם רַע וָאלהַי אַבִיכֶם אָמֵש אַמַר אַלַי לֵאמר הַשְּמֵר לַדְּ מִדְבָּר עִם־יַעַקב מְטוב עד־רַע: (ל) וְעַתַּה הַלֹדְ הַלַכְתַּ כִּי־נָכָסף נָכְסַפְתַּה לְבֵית אַבִיךְ לַמַּה גַנַבְתַּ אֶת־אֱלֹהַי : (לא) וַיַּעַן יַעָקב וַיּאמֶר לַלַבַן כִּי יַרַאתִי כִּי אַמַרָתִּי פַּן־תָּגָזֹל אַת־בָּנוֹתִידְ מַעמִי: (לב) **עם אַשַׁר תַּמַצַא אַת־אַלהִידְ לֹא יָחַיֵּה ַנְגֶד אַחֶינוּ** הַכֵּר־לָךְ מַה עִמַּדִי וְקַח־לַךְ וְלֹא־יַדַע יַעֲקב כִּי רַחֶל גְּנַבַתַם: (לג) וַיַּבֹא לַבַן בִּאהֶל יַעֲקב נְּעָקב בָּי רַחֶל גְּנַבַתַם: וֹרָחֵל וֹיָבֵא בָּאֹהֶל שָׁתֵּי הָאַמָּהת וְלֹא מָצָא וַיָּצֵא מֵאהֶל לֵאָה וַיָּבֹא בִּאֹהֶל רָחֵל: (לד) וְרְחֵל לַקְחַה אַת־הַתַּרַפִּים וַתַּשָּׁמִם בַּכַר הַגָּמַל וַתַּשָׁב עַלֵיהַם וַיִּמַשָּׁשׁ לַבַן אַת־כַּל־הַאֹהַל וָלֹא מַצַא: 31:17 Jacob began the journey, placing his children and wives on the camels. 18 - He led away all his livestock, and took all the goods he had acquired, including everything that he had bought in Padan Aram. He was heading to see his father Isaac in the land of Canaan. 19 -Meanwhile, Laban was away, shearing his sheep. Rachel stole the fetishes that belonged to her father. 20- Jacob decided to go behind the back of Laban the Aramaean, and did not tell him that he was leaving. 21 - He thus fled with all he owned. He set out and crossed the Euphrates, heading in the direction of the Gilead Mountains. 22 -On the third day, Laban was informed that Jacob had fled. 23 -He took along his kinsmen and pursued [Jacob] for seven days, intercepting him in the Gilead Mountains. 24 -God appeared to Laban the Aramaean that night in a dream, and said, 'Be very careful not to say anything, Laban then overtook Jacob. Jacob had set up his tents on a hill, while good or bad, to Jacob. 25 -Laban had stationed his kinsmen on Mount Gilead. 26 - Laban said to Jacob, 'How could you do this? You went behind my back and led my daughters away like prisoners of war! 27 - Why did you have to leave so secretly? You went behind my back and told me nothing! Why, I would have sent you off with celebration and song, with drum and lyre! 28 - You didn't even let me kiss my grandsons and daughters goodbye. What you did was very foolish. 29 - I have it in my power to do you great harm. But your father's God spoke to me last night and said, 'Be very careful not to say anything, good or bad, to Jacob.' 30 -'I realize that you left because you missed your parents' home. But why did you have to steal my gods?' 31 -Jacob spoke up. '[I left this way] because I was afraid,' he said. 'I thought that you might take your daughters away from me by force. 32 -If you find your gods with anyone here, let him not live! Let all our close relatives here be witnesses. See if there is anything belonging to you and take it back.' Jacob did not realize that Rachel had stolen them. 33 - Laban went into the tents of Jacob, Leah, and the two handmaids, but he found nothing. When he left Leah's tent, he went into Rachel's. 34 -Rachel had taken the fetishes and placed them inside a camel cushion, sitting down on them. Laban inspected the entire tent, and found nothing.

16. רשב"ם בראשית פרשת ויצא פרק לא פסוק יט

(יט) וְתִגְנֹב רָחֵל אֶת הַתְּרָפִים- שֶׁ**לֹא יַגִּידוּ וְיוֹדִיעוּ לְׁלָבָן** כִּי רוֹצֶה יַצְקֹב לִבְרֹחַ, כְּעִנְיָן שֶׁנֶּאֶמֵר אֵין אֵפוֹד וּתָרָפִים (הושֵׁעַ גּ:ד), כִּי הַתִּרָפִים דִּבִּרוּ אָוֵן (זְכַרְיָה י:ב). רְגִילִים הַיּוּ **לִקְּסֹם** בָּהֵם:

17. בראשית פרק מה:ג

: וַיּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָחָיוֹ אֲנִי יוֹסֵׁף הַעְוֹד אָבָּי חֵי וְלְאֹ־יָכְלָוּ אֶחְיוֹ לַעֲנְוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהַלְוּ מִפְּנֵיוּ Yosef said to his brothers, "I am Yosef. Is **my** father still alive?" But his brothers could not answer him, so shaken were they on account of him. (Bereishit 45:3)

18. בראשית פרק מה:ד

: וַיּּאֶמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחֶיו גְּשׁוּ־נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיּּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶּׁם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרַיְמָה Then Yosef said to his brothers, "Please, come forward to me." And when they came forward, he said, "I am your brother Yosef, whom you sold into Egypt. (Bereishit 45:4)

19. בראשית פרק מה:ה-ז

ְעַתָּהוֹ אֵל־תֵּעֲצְבֹּוּ וְאֵל־יִּחַר בְּעֵינֵיכֶּם בִּי־מְכַרְתָּם אֹתָי הֵנָּה **בִּי לְמֵחְיָּה שְׁלָחַנִּי אֵלהָים לִפְנִיבֶּם** : כִּי־זֶה שְׁנַתַּיִם הָרָאָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שְׁלִּים אֲשֶׁר אֵירְחָרָישׁ וְקָצִיר : וַיִּשְׁלָחֵנִי אֱלהִים לְפְנֵיכֶּם לָשִׁוּם לָכֶם שְׁאֵרֶית בָּאָרֶץ וּלְהָחְיִוֹת לָכֶם לִפְלֵיטָה גְּדֹלֵה : וְעַתָּה לִאֹאַתֶּם שְׁלַחְתָּם אֹתִּי הַנָּה כָּי הָאֱלֹהֵים וַיִשִּימֵנִי לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָלֹאֶרֶץ מִאָרֵיִם :

Now, do not be distressed or reproach yourselves because you sold me to this place; it was to save life that God sent me ahead of you. It is now two years that there has been famine in the land, and there are still five years to come in which there shall be no yield from tilling. God has

sent me ahead of you to ensure your survival on earth, and to save your lives in an extraordinary deliverance. So, it was not you who sent me here, but God; and He has made me a father to Pharaoh, lord of all his household, and ruler over the whole land of Egypt. (Bereishit 45:5-8)

.20 בראשית פרק מה:ט-יג

מַהַרוּ וַעֲלָוּ **אֶל־אָבִי** וַאֲמַרְתָּהָם אֵלָיוּ כְּה אָמֵר **בִּנְךּ יוֹשְׂף שָׁמַנִּי אֱלֹהֶים לְאָדִוֹן לְכָל־מִצְרָיִם** רְדָה אֵלֵי אַל־תַּעֲמִד: וְיָשַׁבְתָּ בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְ**הָיִיתָ קְרוֹב אֵלֵי אַתָּה וּבְיֵיף וּבְיֵיף** וְבָאֹנְךּ וְבְקּרְךּ וְכְל־אֲשֶׁר־לָךְ: וְהָנֵּף אֵלְתַּבְ פֶּן־תִּנְהֵשׁ אַתָּה וּבֵיתְדּ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: וְהִנֵּה אֵינֵיכֶם לֹץ: וְהִנֵּךְ שָׁמִין כִּייפָי הַמְדֹבָּר אֲלֵיכֶם: וְהִנַּדְתָּם לְאָבִי אֶת״כָּל־כְּבוֹדְי בְּמְצְרִים וְאָת כְּל־ האות וְעִינֵי אָחֵי בִּנְיָמֵין כִּייפִי הַמְדַבָּר אֲלֵיכֶם: וְהִנַּדְתָּם לְאָבִי שָׁת״בְּרְבִּי הְנָה: אַשֵּׁר רָאִיתֵּם וּמָהַרְתָּם וָהוֹרֶדְתָּם **אֶת״אָבִי** הַנָּה:

"Now, hurry back to my father and say to him: 'Thus says your son Yosef, 'God has made me lord of all Egypt; come down to me without delay. You will dwell in the region of Goshen, where you will be near me—you and your children and your grandchildren, your flocks and herds, and all that is yours. There I will provide for you; —for there are yet five years of famine to come—that you and your household and all that is yours may not suffer want.' You can see for yourselves, and my brother Binyamin for himself, that it is indeed I who am speaking to you. And you must tell my father everything about my high station in Egypt and all that you have seen; and bring my father here with all speed." (Bereishit 45:9-13)

.21 בראשית פרק מה:יד-טו

וַיּפֶּל עַל־צַוְּאֵרֵי בִנְיָמֵרְאָחֶיו וַיֻּבְדְ וֹבִנְיָמִׁן בָּבָה עַל־צַוָּארֵיו: וַיְנַשֵּׁק לְכָל־אֶחָיו וַיַּבְדְּ עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי בֵּן דִּבְּּרָוּ אֶחָיו אָתּוֹ:

With that he embraced his brother Binyamin around the neck and wept, and Binyamin wept on his neck. He kissed all his brothers and wept upon them; only then were his brothers able to talk to him. (Bereishit 45:14-15)

22. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קב עמוד א

אַחַר הַדָּבָר הַיֶּה לֹא שָׁב יָרְבְּעָם מִדִּרְכּוֹ הָרָעָה [מלכים א:יג] מַאי ,אַחַרי! אָמֵר רַבִּי אַבָּא, אַחַר שָׁתְּפָשׁוֹ הַקָּדוֹש בָּרוּדְ הוּא לְיָרָבְעָם בְּבִּגְדוֹ, וְאָמֵר לוֹ, חֲזֹר בְּדְ, וַאֲנִי וְאַתָּה וּבֶן יִשַּׁי נְטַיֵּל בְּגַן עֵדֶן. אַמֵּר לוֹ, מִי בַּרֹאשׁ! אַמֵּר לוֹ, בֵּן יִשֵּׁי בַּרֹאשׁ. אִי הַכִּי - לֵא בַּעִינֵא:

"And after this matter, Yerovam did not repent from his evil ways" (I Kings 13:33). What does "after" refer to? Rabbi Abba says: After the Holy One, Blessed be He, grabbed Yerovam by his garment, and said to him: Repent, and you and I and the son of Yishai will stroll together in the Garden of Eden. (Yerovam) said to Him: Who will be in the lead? (God) said to (Yerovam): The son of Yishai will be in the lead. (Yerovam) said: If so, I am not interested. (Talmud Bavli Sanhedrin 102a)

.23 בראשית פרק מה: כה-כח

וַיַּצְלָּוּ מִמִּצְרָיִם וַיָּבֵּאוּ אֶרֶץ כְּנַּצִן **אֱלִייַצְקֹב אֲבִיהֶם**: וַיַּגָּדוּ לוֹ לֵאמֹר **עוֹד יוֹסֵף חֵׁי וְבִי־הָוּא מֹשְׁל** בְּ**כָּל־אֲרֶץ מִצְרָיִם** וַיָּבָּאוּ אֶרֶץ כְּבֹּוֹ בִּי לֹא־הָאֱמֶין לָהֶם: וַיְדַבְּרָוּ אֵלָיו אֶת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דְּבֶּר אֲלַהֶם וַיִּרְא אֶת־הָעְנָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵּאת אֹתְוֹ וַתְּחִיי רְוּחַ יַּצְקֹב אֲבִיהֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׁרָאֵל רָב עוֹד־ יוֹסֵף בָּנִי חֵי אֵלְבֵה וָאֵרְאָנוּ בְּטֵרֶם אָמִוּת:

They went up from Egypt and came to their father Yaakov in the land of Canaan. And they told him, "Yosef is still alive, and he is ruler over the whole land of Egypt." His heart went numb, for he did not believe them. But when they recounted all that Yosef had said to them, and when he saw the wagons that Yosef had sent to transport him, the spirit of their father Yaakov was revived. "Enough!" said Yisrael. "My son Yosef is still alive! I must go and see him before I die." (Bereishit 45:25-28)

24. בראשית פרק מו, א-ד

וַיִּפַע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבְׂא בְּאֵרָה שֶׁבַע וַיִּוְבָּח זְבָחִים לֵאלהֵי אָבִיו יִצְחָק: וַיּאמֶר אֱלהִים לִיְשְׁרָאֵל בְּמַרְאָת הַלַּיְלָה וַיָּאמֶר יַ**עֲלָבּוֹ יַעֲלָבּו** וַיָּאמֶר הָנֵּנִי: וַיִּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלהֵי אָבִיּךְּ אַל־תִּירָא מֵרְדָּה מִצְרַיְמָה נְאָנֹכִי אַעַלְךְּ גַם־עָלְה תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךְּ גַם־עָלְה תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךְּ גַם־עָלְה וִיוֹם שְׁרִינִיךְ:

So Yisrael set out with all that was his, and he came to Beer Sheva, where he offered sacrifices to the God of his father Yitzchak. God called to Yisrael in a vision by night: "Yaakov! Yaakov!" He answered, "I am here." And He said, "I am God, the God of your father. Fear not to go down

to Egypt, for <u>I will make you there into a great nation</u>. I Myself will go down with you to Egypt, and I Myself will also bring you back; and Yosef's hand shall close your eyes." (Bereishit 46:1-4)

25. בראשית פרק לז, ב-ח

(ב) אֵלֶהּוֹ תּלְדְּוֹת יַצְלָּב יוֹשֵׁף בֶּרְשְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָּה רֹעֶה אֶת־אֶחָיוֹ בַּצֹּאון וְהָוּא נַּעַר אֶת־בְּגֵי בּלְחָה וְאֶלֶה יִּנְשְׁרָב שְׁנָה הְנָי בְּבָרְיוֹ בְּצִּאוֹ וְהְוּא נַּעֵר אֶתְּדְּבָּנְיוֹ מִיּבְּנִיוֹ נִיּבְרְיּוְקַנִּים הְוּא לֵוֹ וְעָשָׂה לִוֹ פְתְּנֶת פַּפִּים: (ד) וַיִּרְאוּ אֶהָיו בִּי־אֹתוֹ אָהָב אְבִיהֶם מְכָּלִי מִבְּלְנִיוֹ בִּיּבְרְוֹ לְשָׁלְם: (ה) וַיַּחֲלְם יוֹסֵף חֲלִוֹם וַיֵּגָּד לְאָחָיו וַיּוֹסְפּוּ עוֹד שְּנְא אֹתְוֹ וִיוֹסְפּוּ עוֹד שְׁנָא אֹתְוֹ בִּלְתוֹ הַמְלְּךְ תְּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מְשְׁוֹל תִּמְשֶׁל בָּנוּ וַיִּיּלְפָת עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ לִאְלִיהְ הַבְּרִיוֹ הְמָלְךְ תְּלֵינוּ אִם־מְעִרְיֹלְ עָלֵינוּ אִם־מְשְׁוֹל תִּמְשֶׁל בָּנוּ וַיִּוֹסְפּוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ עֵל־הַבְּרֵיוֹ:

(3) Now Israel loved Joseph more than all his children, because he was the son of his old age, and he made him a coat of many colors. (4) His brothers saw that their father loved him more than all his brothers, and they hated him, and could not speak peaceably to him. (5) Joseph dreamed a dream, and he told it to his brothers, and they hated him all the more. (6) He said to them, "Please hear this dream which I have dreamed: (7) for behold, we were binding sheaves in the field, and behold, my sheaf arose and also stood upright; and behold, your sheaves came around, and bowed down to my sheaf." (8) His brothers said to him, "Will you indeed reign over us? Or will you indeed have dominion over us?" They hated him all the more for his dreams and for his words.

.26 בראשית פרק נ: יד-כא

וּיָּשָׁב יוֹמַף מִצְרַיְמָה הָוּא וְאֶחָיו וְכָל־הָעֹלִים אִתְּוֹ לְקְבְּר אֶת־אָבֵיו אַהְרָּוֹ אֶת־אָבֵיו: וַיִּרְאוּ אֲמָר יוֹמֵף פִּימֵת אֲבִיהָם וַיִּאמְרוּ לָוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹמֵף וְהָשֵׁב יָשִׁיבֹ לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר נְּמֵלְנוּ אֲתֹוֹ: (טוֹ) וַיְצַוּׁוּ אֶלִיוֹם וַיִּאמְרוּ לְנִּי שְׁטְמֵנוּ יוֹמֵף וְהָשֵׁב יָשִׁיבֹ לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר נְּמֵלְנוּ אָבִיּךְ צִּוְּה לְפְנֵי מִוֹתוֹ לֵאמְר: (יוֹ) וַיִּצְלּוּ עְבָּדִי וֹמֵף בְּדַבְּרָם אֵלְנוּ לְבָּיִי וְתַשְׁר הְנָנְיּ לְבָּיְ וְעָתָּה אֲלִהִים וְאָנִי: (כ) וְאַבֶּּה וְעַתָּה אֲלִבְּר לְעָה אֲלַהִים וֹאַלְהִים יִמְיָם אוֹתָם מִּלְיִבְ בְּיִם הַעָּה לְבָּי בְעָה אֲלַהִים וְאָתִים אִנִּי: (כא) וְעִבָּה לְפָּנִיו וְיִאַם אוֹלָם מְלֵי רְעָה אֱלֹהִים וְאֵבְּה לְטַבָּה לְמַעוֹ עֲשְׁה מִילָה בְּיִבְּה וְעָבָּה וְעָבְּה אַלְפָּיע עִבְּדִים: (יטֹ) וַיְּאַבְיף נְיְבָּה לְחָשְׁ בְּתָּם וְעָבָּה וְעָבָּה וְשְׁבְּה לְעָבְּה וְמַשְּבְּה לְטִבְּה לְמַעוֹ עֲשְׁה מִיחָף בְּיִבְּים וּמְעָבְה וְמָשְׁבְּה לְטָבְּה לְמָבְיוֹ אֲלָהִים אוֹתָּם אוֹתָם מִיְיְבָּה לְּמִבְּים אוֹתְם בְּיִבְם וְאָבְיִם אוֹלְם בּיתְבִים אוֹלְבָּם אוֹלְבָּם אוֹלְם בְּיוֹם הַיָּיָה לְהָחָלָת עֵם־רָב: (כא) וְעִבָּה אַל־הִילְאוּ אְלִיבְים אוֹלְבְּם וּלְבְבָּר עְלִילְבָם בְּיִנְתְם אוֹלְם בְּיוֹם הָאָר בִּים בְּעִבְרִים וְשְבְּבְּים בְּיִבְּם וֹיִמְתָם אוֹלְם בִּים בְּיִבְּה עִלִּילְבְּם בּיוֹ בְּיִבְם בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בִּיִבְּים בִּילְם בִּיבְים וְיִבְּים בִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְיִם בְּיִבְיִים בְּיִּבְם בְּיִבְיוֹם בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְיוֹם בְּיִבְּים בְּיִנְבְים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּבְים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיבִיתְם בּיוֹב בִּים בְּיִנְתָם בּיוֹים בְיִבְּבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּבְים בְּיִבְּבְים בְיִבְּים בְּיִבְּים בִּיבְיוּבְם בְּיִבְּבְיוּ בְּיוֹ בְּיִבְים בְּיבְבְיוּבְים בְּיִבְּבְיוּ בְּיוֹבְיוּ בְּיוֹבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּבִים בְּיוֹבְיתְם בּיוֹים בְיוֹבְיחִים בְיִבְּבִים בְיִבְּים בְּיוּבְיוּ בְּיוּי בְּיוֹבְיוּ בְּיוּבְיוּים בְּיוֹבְיתְם בְּיוֹבְים

Yosef returned to Egypt, he and his brothers and all who had gone up with him to bury his father. When Yosef's brothers saw that their father had died, they said, "What if Yosef still bears a grudge against us and pays us back for all the wrong that we did him!" So they sent this message to Yosef, "Before his death your father left this instruction: So shall you say to Yosef, 'Forgive, I urge you, the offense and guilt of your brothers who treated you so harshly.' Therefore, please forgive the offense of the servants of the God of your father." And Yosef was in tears as they spoke to him. His brothers went to him themselves, flung themselves before him, and said, "We are prepared to be your slaves." But Yosef said to them, "Have no fear! Am I a substitute for God? Besides, although you intended me harm, God intended it for good, so as to bring about the present result—the survival of many people. And so, fear not. I will sustain you and your children." Thus, he reassured them, speaking kindly to them. (Bereishit 50:14-21)

27. בראשית פרק נ, כד-כו

וַיָּאֲמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָׁיו אָנֹכִי מֵת וֵאלהִ๊ים פָּקְּד יִפְּקֹד אֶתְכֶּם וְהֶעֲלֶה אֶתְכֶם מִרְהָאָרֶץ הַזְּאֹת אֶל־ הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבֵּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַצְקֹב: וַיַּשְׁבֵּע יוֹסֵף אֶת־בְּגֵי יִשְׁרָאֵל לֵאמֶר פָּקְׁד יִפְקְד אֱלהִים אֶתְכֶּם וְהַעֲלָתָם אֶת־עַצְמֹתַי מִנֶּה: וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׁר שָׁנִים וַיַּחַנְטָוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׁם בַּאַרָוֹן בָּמִצְרֵיִם:

Yosef said to his brothers, "I am about to die. God will surely take notice of you and bring you up from this land to the land that He promised on oath to Avraham, to Yitzchak, and to Yaakov." So Yosef made the sons of Israel swear, saying, "When God has taken notice of you, you shall carry up my bones from here." Yosef died at the age of one hundred and ten years; and he was embalmed and placed in a coffin in Egypt. (Bereishit 50:24-26)